

Kádár Béla (1877-1956)*Fürdőzés után, 1915 körül*Olaj, vászon, 60x80 cm
Jelezve jobbra lent: Kádár Béla

BÁV 80. aukció, 118. tétel

Kiállítva:

- Kádár Béla festőművész kiállítása.
Mű-Terem Galéria, Budapest,
2002. június 7. – július 13.

Reprodukálva:

- Gergely Mariann: Melankolikus utazás.
Kádár Béla (1877–1956).
Mű-Terem Galéria, Budapest, 2002.,
katalógus: 115.

Kikiáltási ár: 5 000 000 Ft / 18 182 EUR

Monumentális kompozíciók 1910 körül

Az 1910-es évek elején Kádár Bélát szinte kizárólag monumentális festői témák foglalkoztatták. A korszak kiállítási katalógusaiban egyre többet találkozhattunk a művészről tömegjelenetekre utaló képcímekkel, mint például: *Nőrablás*, *Sabin nők elrablása*, *Bacchanália*, *Fürdőző nők*, *Szilaj lovak*, stb. Az életmű e korai időszakát vizsgálva azonban hamar kitűnik, hogy a témaválasztásban bekövetkezett fordulat nem csupán a motívum módosulásának a kérdéséről jelentette. A korábbi témáktól való eltávolodással párhuzamosan Kádár stílusa is megváltozott.

A bekövetkezett fordulatban nagy szerepet játszottak a nagybányai „néosok” újításai, Iványi Grünwald Béla nagyszabású dekoratív kompozíciói, de Kádárt lehangsúlyosabban a Nyolcak művészete felől érték új impulzusok. A Nyolcak tudatosan komponáló, racionálisan építkező, konstruktív alkotói szemlélete erős hatást gyakorolt új műveire. Festői megoldásaiiban a pillanatnyi benyomások helyett a vizualitás törvényszerűségekre keresésre helyezte a hangsúlyt. Tudatosan szerkesztett kompozíciókban gondolkodott, s – akár csak a Nyolcak esetében – kedvelt témává vált képein a tájban megjelenő, kiegyensúlyozott elrendezésben megkomponált akt csoport.

Kádár alakos kompozíciói

Bár alakos kompozíciók a pálya kezdetétől is ismertek a Kádár-életművében, a legkorábbi ilyen alkotásokon még főként akadémikus megoldásokkal kísérletezett a festő. Fény-árnyék modellálással plasztikus figurákat komponált, melyeket színpadias – néhol patetikus – gesztusokkal ruházott fel. A Nyolcak stílusának erőteljes hatásáról árulkodó szimbolikus tartalmú új figurális csoportképein ezzel szemben izmos lovasok és nyúlánk testű asszonyok jelennek meg. Az aktok könnyed mozdulatokkal egymásba karolnak, vagy szelíden összehajolnak, az idilli környezetben béke és nyugalom honol. Képeinek józan kiszámítottsága és szikár szerkeszettsége azonban tudatosabb komponálásra ösztönözte a festőt, de Kádár művészi habitusa inkább a lírai kifejezés, a lágyabb, játékos formálás világában volt otthonos, egyénisége akkor érvényesül igazán, amikor dekoratív képi világa érzelmdús megfogalmazással párosul.

Fürdőzés után

Kádár *Fürdőzés után* című festménye az 1910-es évek talán egyik legszebb, s bizonyos szempontból egyik legritkább alkotása. Sokalakos jeleneteit ugyanis többnyire pasztellel, vagy temperával készítette, míg olajképek csak kis számban ismertek ebből az időszakból. A festmény finom dekoratívizmusa a posztimpreszionizmus, és a szimbolista festészet reminiscenciáit hordozza, a táj és a fürdőző nők harmonikus összhangjának megteremtésére törekedve. A kép szelíden feltárulkozó, kecses mozgású alakjai eggyé válnak a természettel. Ahogy a művész monográfiája, Gergely Mariann írja: *„A könnyű leplekkel szárítózó nők... könnyed eleganciával adják át magukat a fürdőzés örömeinek. A művész egyszerre él a festői plaszticitás és a vonalas dekorativitás, a feszesebb komponálás és a spontán alakmozgás eszközeivel. A haragos zöldtől a fáradt rózsaszínig, a terrakotta vöröstől a hamvas liláig terjedő gazdag színárnyalatai artisztikus látásmódjáról és választékos ízléséről tesznek tanúbizonyságot.”*

Kaszás Gábor

